

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a jeho členů JUDr. Danuše Novotné, JUDr. Daniela Prouzy, JUDr. Josefa Českého, JUDr. Petra Hajna a JUDr. Tomáše Prokopce v právní věci kárného žalobce: **předseda revizní komise Exekutorské komory**, proti kárně obviněnému: **JUDr. J. G.**, soudní exekutor, Exekutorský úřad pro Prahu 6 se sídlem Čistovická 11, Praha 6, zastoupený JUDr. Tomášem Jírou, advokátem se sídlem Tychonova 3, Praha 6, v řízení o odvolání kárně obviněného proti rozhodnutí kárné komise Exekutorské komory ČR ze dne 7. 1. 2008, č. j. KŽ 13/07-43, při ústním jednání konaném dne 26. ledna 2012,

t a k t o :

Odvolání **s e z a m í á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Obsah návrhu na zahájení řízení

[1.] Předseda revizní komise Exekutorské komory ČR (dále jen „kárný žalobce“, příp. „žalobce“) podal k Exekutorské komoře ČR dne 9. 7. 2007 proti soudnímu exekutorovi JUDr. J. G. (dále jen „soudní exekutor“, případně „exekutor“) návrh na zahájení kárného řízení pro kárné provinění podle ustanovení § 116 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“).

[2.] Podle citovaného ustanovení v tehdy platném znění platilo, že „[j]estliže exekutor *závažně nebo opětovně porušil povinnost stanovenou tímto zákonem nebo jestliže jeho chováním byla závažně nebo opětovně narušena důstojnost exekutorského povolání (dále jen "kárné provinění")*, může mu být v kárném řízení uloženo některé z těchto opatření:

- a) napomenutí,
- b) písemné napomenutí,
- c) pokuta až do výše stonásobku minimální mzdy,
- d) odvolání z exekutorského úřadu.“

[3.] Porušení citovaného zákonného ustanovení spatřuje žalobce v tom, že soudní exekutor v řízení vedeném pod sp. zn. EX 6260/06 v rozporu s ustanovením § 325b odst. 2 a § 326 odst. 2 o. s. ř. násilně vniknul do bytu rodičů povinného. Dne 5. 4. 2007 byla totiž zaměstnancem JUDr. G. provedena exekuce movitého majetku v bytě rodičů povinného v rodinném domku, ačkoliv vykonavateli bylo předloženo rozhodnutí Magistrátu Liberec, z něhož plynulo, že povinnému M. Z. byl zrušen trvalý pobyt v tomto bytě. Na místo úkonu se poté dostavil i

povinný, který rovněž prohlásil, že v bytě již nebydlí a že v jeho skutečném místě pobytu má věci označeny jiným exekutorem. Také přítomní sousedé na místě dosvědčovali, že povinný v bytě rodičů již delší dobu nežije. Přes tato zjištění byl v bytě rodičů proveden soupis movitých věcí a tyto věci byly bez souhlasu jejich majitelů odvezeny.

[4.] Kárný žalobce navrhl provést důkaz obsahem exekučního spisu sp. zn. EX 6260/06 a vyslechnout stěžovatele M. Z. (otec povinného) a Z. Š.

II. Vyjádření soudního exekutora

[5.] Obviněný exekutor ve vyjádření ze dne 10. 8. 2007 (*poznámka soudr.* za žalobce chybně označuje ministra spravedlnosti, neboť má za to, že předseda kárné komise EK ho pouze vyzval k vyjádření ke kárné žalobě) uvádí, že usnesením Okresního soudu v Liberci ze dne 16. 7. 2007, č. j. 62 Nc 6485/2006-3, byl pověřen provedením exekuce k vymožení pohledávky oprávněného AT Computers, a. s. proti povinnému M. Z. Za tímto účelem byl proveden soupis a zajištění movitých věcí na adrese Ch. 425/4 v L., neboť tato adresa byla uvedena v citovaném usnesení. Před uskutečněním předmětného úkonu sice exekutor požádal o výpis z centrální evidence obyvatel, nicméně kvůli administrativní chybě byla zaslána negativní odpověď, a proto bylo požádáno o nový výpis. Navíc bylo výpisem z živnostenského rejstříku ověřeno, že povinný měl na dané adrese místo podnikání.

[6.] Z dikce ustanovení § 326 a násl. o. s. ř. lze dovodit, že za adresu, kde se povinný zdržuje, případně kde má umístěny své věci, lze považovat adresu uvedenou v usnesení o nařízení exekuce. Tomu ostatně nasvědčuje skutečnost, že se povinný na místo prováděného výkonu dostavil a byl mu takto doručen exekuční příkaz. Pokud by povinný se svými rodiči několik let nebyl v žádném kontaktu, jak tvrdí, neměl by žádný motiv ke svému jednání.

[7.] Proto exekutor tvrdí, že se žádného pochybení v této věci nedopustil.

III. Průběh dalšího řízení

[8.] Dne 5. 10. 2007 se konalo před kárným senátem EK jednání, k němuž se však bez omluvy kárně obviněný nedostavil.

[9.] Při jednání byl vyslechnut svědek M. Z. (otec povinného), který vypověděl, že dne 5. 4. 2007 do jeho domu zhruba kolem 12.45 přišel neznámý člověk, který sdělil, že je z Exekučního úřadu Praha a že má exekuční příkaz vůči povinnému. Neznámý se odmítl legitimovat, a proto svědek odešel zavolat policii a ukázal neznámému rozhodnutí magistrátu, z něhož plyne, že povinný na dané adrese nebydlí. Zaměstnanec exekutora však řekl, že ho to nezajímá, že bude provádět soupis majetku a za tímto účelem si otevřel dveře. V průběhu provádění soupisu se však dostavili policisté. Svědek zaměstnance exekutora upozornil, že povinný bydlí na jiné adrese (N. 332, L.), nicméně to jej nezajímalo. V průběhu soupisu předal M. Z. telefonní číslo na povinného, který se následně dostavil. Svědek dále uvedl, že mu není známo, že by jeho syn někdy na adrese Ch. 425/4 v L. podnikal anebo zde měl sídlo firmy. Manželka M. Z. se vykonavatele zeptala, na čem bude prát, když jí bude zajištěna automatická pračka, na což prý vykonavatel odvětil, že na valše je také hezké praní. Rovněž soused M. Z. vykonavatele upozorňoval na to, že jsou sepisovány a zajišťovány věci, které povinnému určitě nepatří. Soupis a zajištění věcí skončilo cca v 15.00 hod. Před zajištěním věcí proběhlo jednání mezi vykonavatelem a povinným o tom, jaká částka má být zaplacená na místě, aby nedošlo k odvozu zajištěných

a již naložených věcí. K dohodě však nedošlo a věci byly odvezeny. K dotazu žalobce svědek uvedl, že povinný při soupisu věcí prohlásil, že nejsou jeho, že patří jeho rodičům a že na dané adrese již delší dobu nebydlí.

[10.] Předvolaná svědkyně Z. Š. se z jednání písemně omluvila a kárný žalobce uvedl, že na jejím výslechu netrvá.

[11.] Kárně obviněný JUDr. G. byl vyslechnut při jednání před kárným senátem EK dne 7. 1. 2008. Zde vypověděl, že v usnesení o nařízení exekuce vůči povinnému byla uvedena adresa Ch. 425/4, která byla obsažena rovněž v návrhu oprávněného a byla jím označena také v telefonickém rozhovoru. Exekutor proto neměl pochybnosti o tom, že se na dané adrese povinný zdržuje a do vydání exekučního příkazu tento údaj neověřoval v Centrální evidenci obyvatel (CEO). Na stejnou adresu ostatně doručoval písemnosti i soud a z výpisu rejstříku ARES vyplynulo, že je zde uvedeno místo podnikání povinného. Před provedením soupisu byl proveden dotaz z CEO, nicméně v důsledku mylného zadání (záměna písmena ve jménu) exekutor obdržel negativní výpis. Poté konzultoval věc s oprávněným, a když byl omyl zjištěn a oprávněný na základě vlastního šetření potvrdil, že daná adresa je skutečně adresou povinného, měl exekutor za to, že není jeho povinností mít za všech okolností údaje z CEO, když jiné údaje pobyt povinného potvrzují. K samotnému průběhu exekuce, kterou prováděl jeho zaměstnanec P. V., exekutor uvedl, že na dané adrese se nacházela osoba, která odmítala jeho zaměstnance vpustit do objektu. Byl učiněn soupis s tím, že P. V. považoval přítomnou osobu za povinného a až při doručování písemností vyšlo najevo, že se jedná o jeho otce, který předložil listinu prokazující, že na uvedené adrese povinný není hlášen k trvalému pobytu. Tuto situaci však vyhodnotil vykonavatel tak, že údaj v CEO je pouze formální a stav fyzický je důležitější. Rovněž v průběhu soupisu věcí prý otec povinného jen některé z nich považoval za svoje a byl proto poučen o možnosti podat vylučovací žalobu. Povinný telefonicky slíbil, že se dostaví, nicméně přišla pouze jeho matka a sestra, které telefonicky povinného – schovaného někde blízko - hrubě vyzvaly, aby se dostavil, což tento také nakonec učinil. Prohlásil, že je hlášen na adrese Magistrátu města Liberec, ačkoliv jeho otec uváděl adresu jinou. Proto považoval vykonavatel sdělené údaje za zkreslené a účelové. Žádní další svědci úkonu přítomni nebyli (např. sousedi). K dotazu kárného žalobce JUDr. G. uvedl, že jeho zaměstnanci jsou poučeni o tom, že samotný údaj o zrušení trvalého pobytu není rozhodující pro posouzení toho, zda se na takovém místě mohou nacházet věci povinného. V daném případě byl rozhodující dojem vykonavatele, který nabyl při rozhovoru s otcem povinného. Sdělené informace totiž byly protichůdné. Vykonavatel P. V. je zkušeným pracovníkem a v té době u JUDr. G. pracoval již 5 let. Kárně obviněnému je známo, že otcem povinného byla podána vylučovací žaloba a bylo o ní rozhodnuto tak, že všechny sepsané věci byly vyloučeny.

[12.] Rozhodnutím kárné komise EK ze dne 7. 1. 2008, č. j. KŽ 13/07 – 43, byl JUDr. G. shledán vinným tím, že dne 5. 4. 2007 prováděl exekuci movitého majetku v bytě rodičů povinného tak, že po zjednaném přístupu do bytu přesto, že mu byla v průběhu úkonu doložena skutečnost, že povinný není na této adrese hlášen a že na této adrese již nebydlí, byl proveden soupis a následné zajištění sepsaných movitých věcí. Tím závažně porušil povinnost stanovenou ustanovením § 325b odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu. Za to mu bylo uloženo kárné opatření – napomenutí.

[13.] Proti tomuto rozhodnutí podal JUDr. G. odvolání, v němž poukázal na znění ustanovení § 325a o. s. ř., podle něhož má právo učinit prohlídku bytu, sídla, místa podnikání nebo jakýchkoliv jiných prostor, kde má povinný uložený svůj majetek. Pokud v daném případě z usnesení o nařízení exekuce a z výpisu z živnostenského rejstříku vyplývá, že se jednalo o prostory, v nichž má povinný bydliště a současně místo podnikání, je více než pravděpodobné,

že se zde nachází i jeho věci. Exekutor proto postupoval zákonně, když se dostavil na adresu Ch. 425/5 za účelem provedení výkonu rozhodnutí. Tento názor ostatně kárná komise akceptovala. Lišila se však v posouzení toho, jak měl postupovat jeho zaměstnanec za situace, kdy mu bylo předloženo rozhodnutí o zrušení údaje o místu trvalého pobytu povinného na dané adrese. Kárně obviněný má za to, že i přes předmětné rozhodnutí nelze jednoznačně říci, zda se na dané adrese povinný přesto nezdržuje, resp. zda tam nemá uloženy svoje věci. Tato domněnka byla umocněna též tím, že novým místem trvalého pobytu povinného byl Magistrát města Liberec. Navíc, i nadále zde měl povinný zapsáno místo podnikání. Zaměstnanec JUDr. G. se proto oprávněně domníval, že zde má povinný stále uloženy svoje věci, „a to z důvodu jejich potřeby pro výkon činnosti.“ Kárně obviněný uzavírá, že pouze konal svou zákonnou povinnost a pokud mají třetí osoby za to, že sepsané věci nejsou ve vlastnictví povinného, je třeba, aby toto své tvrzení prokázaly v soudním řízení o vyloučení věcí z exekuce, neboť exekutor při prováděném soupisu vlastnické právo k sepsaným věcem nezkontroluje.

[14.] O tomto odvolání Exekutorská komora nerozhodla.

IV. Řízení před Nejvyšším správním soudem

[15.] Nejvyšší správní soud převzal dle čl. I., bodu 28. zákona č. 183/2009 Sb., kterým se mění exekuční řád rozhodování v kárných věcech soudních exekutorů. V souladu s bodem 7., čl. II. přechodných ustanovení zákona č. 183/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 7/2009 Sb., byla Nejvyššímu správnímu soudu Exekutorskou komorou ČR předána spisová dokumentace i k předmětnému kárnému řízení.

[16.] Z důvodu předložení návrhu Nejvyššího správního soudu Ústavnímu soudu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR na zrušení přechodných ustanovení k části první, čl. II., bodů 3., 4., 5., 6., a 7. zákona č. 183/2009 Sb. pro rozpor s ústavním pořádkem, bylo kárné řízení v uvedené věci usnesením kárného senátu ze dne 2. 12. 2009, č. j. 11 Kseo 5/2009 - 63, přerušeno. Ústavní soud nálezem ze dne 3. 8. 2011 sp. zn. Pl. ÚS 38/09 (č. 269/2011 Sb.), tento návrh zamítl. Tím pominul důvod přerušování řízení, a proto soud rozhodl usnesením ze dne 6. 10. 2011, č. j. 11 Kseo 5/2009 - 69, o pokračování v řízení.

[17.] Na toto řízení se vztahuje přechodné ustanovení zákona č. 183/2009 Sb., podle jehož čl. II bod 6. platí, že „na řízení o odvolání, o kterém nebylo rozhodnuto přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i o odvolání podle bodu 4 věty druhé, se použijí přiměřeně ustanovení zákona o řízení ve věcech soudců a státních zástupců. O odvolání rozhodují senáty, které jednájí a rozhodují v řízení ve věcech soudců. Nezamítne-li Nejvyšší správní soud odvolání, napadené rozhodnutí zcela nebo zčásti zruší a sám ve věci rozhodne.“

V. Podstatné okolnosti plynoucí z exekučního a soudního spisu

[18.] Kárný senát Nejvyššího správního soudu si vyžádal exekuční spis zn. 025 Ex 6260/06 a spis Okresního soudu v Liberci zn. 62 Nc 6485/2006. Z jejich obsahu k výše uvedeným skutečnostem konstatuje následující:

- Usnesením ze dne 16. 6. 2006, č. j. 62 Nc 6485/2006-3, Okresní soud v Liberci nařídil exekuci k uspokojení pohledávky oprávněného AT Computers, a. s. proti povinnému M. Z., nar. X,

bytem Ch. 425 L., ve výši 159 435,83 Kč s příslušenstvím. Provedením exekuce pověřil soudního exekutora JUDr. Jana G.

- Z výpisu z CEO ze dne 20. 11. 2006 plyne, že uvedenému zadání „M. Z.“ neodpovídá žádná osoba. (Poznámka soudu: správné jméno povinného je „M.“).
- Dne 14. 3. 2007 vydal JUDr. G. pod č. j. 025 Ex 6260/06-6 exekuční příkaz k provedení exekuce prodejem všech podle zákona postižitelných movitých věcí povinného. Jako povinný je zde označen „M. Z., bytem/sídlem Ch. 425 L.“
- Z Protokolu o soupisu movitých věcí ze dne 5. 4. 2007 plyne, že soupisu byl přítomen otec povinného M. Z. Došlo k násilnému otevření objektu a sepsané movité věci byly odvezeny. Konkrétně se jednalo o pračku, myčku, lednici, mikrovlnku, tři televize, DVD přehrávač, video, rotoped, vysavač, rádio, fotoaparát a pouzdro na něj. Součástí protokolu je záznam o tom, že povinný je zaměstnán jako obchodní zástupce u Screen Protector, Radčická 202/19, Liberec. Povinný se osobně dostavil, nicméně uvedl, že není schopen uhradit dluh. Do protokolu se písemně vyjádřil otec povinného M. Z., který uvedl, že není povinný a považuje věci za ukradené exekutorem. Upozorňoval vykonavatele, že zde povinný ani nebydlí a ani zde nemá trvalý pobyt. Sousedé na místě dokazovali, že povinný se zde několik let nezdržuje; přesto byly věci odvezeny.
- Dne 11. 4. 2007 obdržel JUDr. G. od otce povinného M. Z. žádost o okamžité vrácení všech zabavených věcí. V žádosti uvádí, že vykonavateli ukazoval rozhodnutí Magistrátu města Liberec, kterým byl zrušen jeho synovi trvalý pobyt na dané adrese již v březnu 2006, a to na základě soudního rozhodnutí, že zde 4 roky nebydlí. Povinný se na místo soupisu věcí dostavil a vykonavateli sdělil, že v jeho skutečném bydlišti byla exekuce provedena dříve a že zde opravdu nebydlí. Otec povinného rovněž uvedl, že vykonavateli na místě sdělil, že většina zajištěných věcí pochází ještě z doby, kdy povinný jako nezletilý chodil do školy. Navíc, zástupce poškozeného tam přišel již v srpnu 2005 a už tehdy si ověřil, že povinný na této adrese nebydlí ani nepodniká.
- Z rozhodnutí Magistrátu města Liberec ze dne 17. 3. 2006 plyne, že se M. Z., nar. X, ruší údaj o místu trvalého pobytu na adrese Ch. 425/5, L., a místem jeho trvalého pobytu se stává sídlo ohlašovny, tj. Magistrát města Liberec, Náměstí dr. E. Beneše 1, Liberec. V odůvodnění tohoto rozhodnutí je uvedeno, že M. Z. (roč. X) natrvalo odešel z domu, již 4 roky danou nemovitost neužívá, nemá v úmyslu se tam vracet a v současnosti bydlí na motelu.
- Z výpisu z CEO ze dne 12. 4. 2007 plyne, že povinný M. Z. má trvalý pobyt od 19. 4. 2006 na adrese Náměstí dr. E. Beneše 1, Liberec.
- Rozsudkem ze dne 27. 9. 2007, č. j. 24 C 105/2007-37, Okresní soud v Liberci vyloučil z exekuce prodejem movitých věcí vedené proti povinnému M. Z. všechny věci, zajištěné exekutorem dne 5. 4. 2007. V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že povinný M. Z. odešel z domu v 18 letech, poté se občas vrátil a od roku 2002 se na adrese Ch. 425/5 již nezdržoval vůbec. Nikdy do domácnosti nekupoval žádné věci, jeho rodiče a sourozenci do jeho finančních záležitostí nezasahovali, a když odešel, vzal si pouze to, co měl na sobě, a svůj počítač. Z předložených dokladů pak bylo prokázáno, že některé zajištěné věci byly pořízeny ještě v době, kdy povinný chodil do školy, a další byly koupeny k vánocům, případně se jednalo o dárek za maturitu. V žádném případě však nebyl jejich vlastníkem povinný.

VI. Průběh ústního jednání

[19.] V průběhu ústního jednání kárný žalobce odkázal zejména na napadené rozhodnutí kárné komise Exekutorské komory ze 7. 1. 2008 a vyjádřil „ambivalentní postoj“ k věci. Na straně jedné

totiž respektuje judikaturu Nejvyššího správního soudu ohledně „slábnutí obvinění plynutím času“ a je mu zřejmé, že není příliš smysluplné trvat na pokračování v řízení před kárným soudem ve vztahu k protiprávnímu jednání z roku 2007, nicméně na straně druhé musí vycházet též z citovaného rozhodnutí kárné komise ze dne 7. 1. 2008, kterým byla shledána vina exekutora. Z tohoto důvodu nevezl svůj návrh zpět a dále na něm trvá.

[20.] Zástupce kárně obviněného odkázal na písemná podání, která v této věci učinil, a nad jejich rámec zdůraznil, že při zjišťování bydliště povinného vycházel z usnesení Okresního soudu v Liberci, kterým byla nařízena exekuce, a také z informací od oprávněného. Využil rovněž údaje ze systému ARES ohledně místa podnikání povinného. Skutečnost, že v průběhu soupisu movitých věcí otec povinného, sousedi a samotný povinný popřeli, že by se na dané adrese nacházely nějaké věci ve vlastnictví povinného, resp. že by tam povinný bydlel či podnikal, označil za zcela předvídatelnou a pochopitelnou. Nic to však neměnilo na tom, že vykonavatel měl podle okolností případu i nadále důvodně za to, že se na této adrese povinný zdržuje. O tom, že povinný byl v neustálém kontaktu se svými rodiči, svědčí např. i to, že se v průběhu soupisu movitých věcí na základě telefonátu dostavil na místo, a rovněž z citovaného rozhodnutí magistrátu plyne, že si na této adrese přebíral poštu. Zástupce obviněného se vyjádřil také k povaze zajištěných věcí a uvedl, že se mohlo jednat o věci nutné k podnikatelské činnosti povinného, jelikož z vlastní zkušenosti advokáta je mu známo, že např. pračka je používána v jejich kanceláři. Namítl také, že je sporné, zda je v daném případě tvrzené protiprávní jednání přičitatelné samotnému soudnímu exekutorovi, který se soupisu majetku vůbec neúčastnil, anebo spíše jeho zaměstnanci.

VII. Posouzení věci soudem

[21.] Podle ustanovení § 325a o. s. ř. platí, že „*vyžaduje-li to účel výkonu rozhodnutí, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn učinit osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla, místa podnikání) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde má povinný svůj majetek; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu nebo do jiné místnosti povinného přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.*“ Podle ustanovení § 325b stejného zákona „(1) *Povinný umožní tomu, kdo provádí výkon rozhodnutí, přístup na všechna místa, kde má své movité věci umístěny. (2) Každý, v jehož objektu má povinný svůj byt (sídlo, místo podnikání) nebo jiné své místnosti, je povinen strpět, aby ten, kdo provádí výkon rozhodnutí, provedl prohlídku bytu a jiných místností povinného. Nesplní-li tuto povinnost, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn zjednat si k bytu nebo jiné místnosti povinného přístup.*“

[22.] Podle ustanovení § 326 o. s. ř. (které je použitelné i pro soudního exekutora na základě ustanovení § 52 a 69 exekučního řádu), pak platí, že „(1) *Soud v bytě (sídle, místu podnikání) povinného nebo na jiném místě, kde má povinný své věci umístěny, sepiše věci, které by mohly být prodány, a to v takovém rozsahu, aby výtěžek prodeje sepsaných věcí postačil k uspokojení vymáhané pohledávky oprávněného spolu s náklady výkonu rozhodnutí. Sepsány budou především věci, které povinný může nejspíše postrádat a které se nejsnáze prodají; věci, které se rychle kazí, budou sepsány, jen není-li tu dostatek jiných věcí a lze-li zajistit jejich rychlý prodej. Sepsány nemohou být movité věci, které tvoří příslušenství nemovitosti. (2) Soud sepiše i věci povinného, které má u sebe někdo jiný, avšak jen tehdy, jestliže mu takové věci budou současně odevzdány.*“

[23.] Kárný soud konstatuje, že z citovaných zákonných ustanovení nepochybně plyne právo exekutora učinit prohlídku bytu, sídla či místa podnikání povinného a za tímto účelem učinit příslušné kroky.

[24.] Současně je však třeba mít neustále na zřeteli, že Listina základních práv a svobod zaručuje nedotknutelnost obydlí a toto právo (resp. svobodu) zařazuje hned na úvod mezi základní lidská práva a svobody. Bez souhlasu toho, kdo v obydlí bydlí, je možno do něj vstoupit jen v rámci domovní prohlídky v trestním řízení anebo na základě zákona, jen je-li to v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu práv a svobod druhých nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku (čl. 12 odst. 3).

[25.] V případě shora citované zákonné licence je zřejmé, že průlom do nedotknutelnosti obydlí je legitimován ochranou práv a svobod druhých, jelikož smyslem výkonu rozhodnutí je splnění povinnosti, uložené vykonatelným rozhodnutím za situace, kdy tak neučiní povinný dobrovolně. Jde proto o využití prostředků donucení veřejnou mocí za účelem ochrany práv oprávněných, kterým v podmínkách právního státu není dovoleno brát právo do vlastních rukou.

[26.] Lze tak učinit dílčí shrnutí v tom smyslu, že exekutor musí v případě postupu podle ustanovení § 325a a násl. o. s. ř. respektovat restriktivní výklad možných zásahů do nedotknutelnosti obydlí. Tento restriktivní přístup by se měl projevit zejména tím, že před provedením prohlídky by měl mít exekutor postaveno najisto, že se jedná skutečně o obydlí, případně místo podnikání povinného, resp. že lze s velkou mírou pravděpodobnosti očekávat, že se právě tam nalézá majetek povinného.

[27.] Soud nezpochybňuje názor kárně obviněného, že samotná chybějící informace o evidovaném trvalém pobytu povinného na některé adrese ještě neznamená, že zde vůbec nelze provést prohlídku. Takovýto výklad by totiž v praxi začasť vedl k faktickému znemožnění výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí. V každém případě je nicméně třeba trvat na tom, aby exekutor před provedením této prohlídky učinil maximum možného pro to, aby ověřil, zda skutečně lze očekávat, že se na dané adrese budou nacházet věci povinného.

[28.] V nyní projednávaném případě se tak však zjevně nestalo. Jak totiž plyne z provedených zjištění, které JUDr. G. nijak nerozporuje, před provedením prohlídky na adrese Ch. 425, L. sice exekutor učinil dotaz na CEO, nicméně v důsledku vlastní chyby spočívající v mylném zadání křestního jména povinného obdržel informaci, že zadání neodpovídá žádná osoba. Správné zadání učinil až po předmětné prohlídce a obdržel tak informaci, že povinný má trvalý pobyt na zcela jiné adrese již od 19. 4. 2006 (viz výpis z CEO z 12. 4. 2007). Je pravděpodobné, že pokud by s touto informací disponoval dříve, mohl ji náležitě zohlednit ve svých dalších krocích. Přinejmenším by u něj nutně vznikla pochybnost, zda informace, plynoucí z usnesení Okresního soudu v Liberci o nařízení exekuce, kterou se JUDr. G. údajně řídil, je přesná.

[29.] I pokud by však soud akceptoval, že kárně obviněný mohl mít podle svých informací (cit. usnesení okresního soudu, sdělení oprávněného, elektronická evidence podnikatelů ARES) za to, že se na předmětné adrese nachází přinejmenším místo podnikání povinného, zcela nepřijatelný je vlastní průběh prohlídky obydlí, soupis a zajištění movitých věcí. Podstata exekuce prodejem movitých věcí je totiž pojmově založena na tom, že se musí jednat o věci ve vlastnictví povinného. Pokud však zaměstnanec JUDr. G. v nyní projednávané věci prokazatelně ignoroval skutečnost, že povinný na dané adrese nejen nemá evidován trvalý pobyt, nýbrž že se na ní ani fakticky nezdržuje (kromě výpovědi otce povinného a vyjádření sousedů viz zejména shora citované rozhodnutí magistrátu z roku 2006, v němž je výslovně uvedeno, že povinný M. Z. roč. X natrvalo odešel z domu, nemá v úmyslu se tam vracet a již 4 roky tuto nemovitost neužívá), je logické, že neměl ani důvod k domněnce, že sepsané věci patří povinnému.

[30.] V tomto směru lze poukázat i na ustálenou judikaturu civilních soudů k výkladu ustanovení § 326 odst. 2 o. s. ř., podle níž v každém případě platí, že musí jít o věci povinného. „*Jestliže si v posuzované věci soudní vykonavatel dostatečně neověřil existenci podmínek pro provedení soupisu movitých věcí povinné, za použití násilí vnikl do nebytových prostor pronajatých třetí osobě (nikoli povinné) a zde nacházející se věci této osoby pojal do soupisu a odvezl, zatímco povinné nesvědčil žádný právní důvod k užívání těchto nebytových prostor, neužívala je a nebyla ani vlastníkem zabavených movitých věcí, jednalo se o nesprávný úřední postup, jenž je objektivně v rozporu s právním předpisem*“ (NS 25 Cdo 2813/2006).

[31.] Nelze ani přehlédnout, že exekutorovi byl již z citovaného usnesení okresního soudu o nařízení exekuce znám rok narození povinného (X) a jakkoliv má stejné jméno a příjmení jako jeho otec, který byl prohlídce přítomen, součástí Protokolu o soupisu movitých věcí je i rodné číslo M. Z. st., z něhož je patrný ročník narození X. Soud proto nemá pochybnost v tom smyslu, že v průběhu prohlídky mělo být zaměstnanci JUDr. G. okamžitě zřejmé, že nejedná s povinným, nýbrž s jeho otcem, a že i pokud by skutečně byl JUDr. G., resp. jeho zaměstnanec, přesvědčen o tom, že se na dané adrese povinný zdržuje, musely tyto pochybnosti v průběhu prohlídky vzniknout. Zejména i proto, že otec povinného zaměstnanci exekutora předložil opakovaně citované rozhodnutí magistrátu o zrušení údaje o trvalém pobytu.

[32.] Je třeba rovněž zdůraznit, že také povaha zajištěných věcí již na první pohled nenasvědčovala tomu, že by se mohlo jednat o majetek povinného. Pokud totiž JUDr. G. staví svoji argumentaci do značné míry na tom, že se důvodně domníval, že zde má povinný stále uloženy svoje věci, neboť je potřebuje pro výkon svojí podnikatelské činnosti, nezbyvá soudu než konstatovat, že s ohledem na povahu věcí, jejich hodnotu, množství a stáří je zcela nepravděpodobné, že by je mohl povinný využívat k podnikatelské činnosti (pračka, mikrovlnka, rotoped, myčku, vysavač anebo tři starší televize) spočívající podle výpisu ze živnostenského listu ve zprostředkování. Soud připouští, že přinejmenším u některých z těchto věcí je myslitelné, že by byly využívány podnikatelským subjektem v rámci jeho obvyklé činnosti, nicméně logicky by se muselo jednat o subjekt, v němž by působilo přinejmenším několik osob, resp. o subjekt, kde by tyto věci mohly být k podnikání reálně využity s ohledem na jeho předmět činnosti. Nic takového však v daném případě dáno nebylo, a jelikož předmětné věci byly zajištěny v rodinném domě, kde povinný prokazatelně nebydlel, vykonavatel muselo být s ohledem na zmíněnou povahu těchto věcí zcela zřejmé, že jsou ke každodenní potřebě využívány rodinou, která na dané adrese skutečně bydlí, a nikoliv povinným v jeho podnikání.

[33.] Pokud při ústním jednání zástupce obviněného uvedl, že nešlo o (případně) protizákonné jednání samotného exekutora, nýbrž pouze jeho zaměstnance, soud konstatuje, že podle ustanovení § 13 exekučního řádu exekutor řídí činnost exekutorského úřadu, který jeho jménem plní všechny úkoly potřebné k výkonu exekuční činnosti. Exekutor je proto odpovědný i za svoje zaměstnance, pokud se samozřejmě nedopouštějí zjevných excesů, resp. pokud jejich činnost neodporuje pokynům exekutora. V nyní projednávaném případě je však zcela zřejmé, že JUDr. G. od počátku kárného řízení kroky svého zaměstnance P. V. hájil a ztotožňoval se s nimi (viz např. výslech před kárnou komisí EK dne 7. 1. 2008) a nikterak se od nich nedistancoval ani poté, co si u něj otec povinného stěžoval, resp. poté, co z údajů CEO zjistil, že povinný na dané adrese skutečně nemá evidován trvalý pobyt. Rovněž tato námitka proto není důvodná.

[34.] Soud proto uzavírá, že kárně obviněný exekutor JUDr. G. závažně porušil povinnost vyplývající z ustanovení § 325b odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu a dopustil se tak kárného provinění ve smyslu ustanovení § 116 odst. 2 exekučního řádu.

[35.] Ohledně rozhodnutí o trestu je soud značně limitován shora citovaným (bod 17.) ustanovením zákona č. 183/2009 Sb., podle jehož čl. II bod 6. platí, že „*nezamítne-li Nejvyšší správní soud odvolání, napadené rozhodnutí zcela nebo zčásti zruší a sám ve věci rozhodne.*“ Za situace, kdy kárná komise EK uložila JUDr. G. opatření podle ustanovení § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu ve formě napomenutí, přičemž proti tomuto rozhodnutí podal odvolání pouze JUDr. G., nepřipadá s ohledem na zásadu zákazu *reformationis in peius* v daném případě jiná možnost rozhodnutí soudu než odvolání zamítnout jako nedůvodné, jelikož je vyloučeno, aby soud v tomto značně atypickém řízení, kde rozhoduje jako faktická odvolací instance proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, z podnětu odvolatele toto rozhodnutí změnil v jeho neprospěch.

P o u č e n í: Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 26. ledna 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda kárného senátu